

Iva Michňová

NĚMECKÁ GRAMATIKA

JEDNODUŠE A PRAKTICKY

 GRADA®

*Děkuji všem, kdo přispěli ke vzniku
a ke konečné podobě této knihy.*

Iva Michňová

NĚMECKÁ GRAMATIKA

JEDNODUŠE A PRAKTICKY

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Iva Michňová

NĚMECKÁ GRAMATIKA **jednoduše a prakticky**

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, 170 00 Praha 7
tel.: +420 234 264 401
www.grada.cz
jako svou 8052. publikaci

Odpovědná redaktorka Mgr. Lucie N. Marková
Jazyková revize Katharina Baganz
Grafická úprava a sazba Antonín Plicka
Ilustrace v knize Romana Riba-Rollingerová
Návrh obálky Alžběta Štefková
Zpracování obálky Antonín Plicka
Počet stran 312
První vydání, Praha 2021
Vytisklo TISK CENTRUM s.r.o., Moravany u Brna

© Grada Publishing, a.s., 2021

ISBN 978-80-271-4261-3 (pdf)
ISBN 978-80-247-5867-1 (print)

Obsah

Cvičení podle tematických oblastí	8
Symbyoly používané v této učebnici	9
O autorce	10
Předmluva	11
Část 1 Slovesa	13
1. Slovesa haben a sein – přítomný čas	14
2. Přítomný čas pravidelných sloves I	16
3. Přítomný čas pravidelných sloves II	18
4. Slovesa se změnou samohlásky	20
5. Slovesa werden, wissen, tun	22
6. Odlučitelná slovesa	24
7. Slovesa s neodlučitelnou předponou	26
8. Zvratná slovesa	28
9. Modální slovesa können, wollen	30
10. Modální slovesa müssen a dürfen	32
11. Modální slovesa sollen a mögen	34
12. Imperativ (rozkazovací způsob)	36
13. Minulé časy – préteritum	38
14. Minulé časy 2 – perfektum	40
15. Slovesa: haben, sein, werden – minulé časy	42
16. Nepravidelná slovesa 1	44
17. Nepravidelná slovesa 2	46
18. Nepravidelná slovesa 3	48
19. Nepravidelná slovesa 4	50
20. Nepravidelná slovesa 5	52
21. Perfektum se sein – pravidelná slovesa	54
22. Perfektum se sein – nepravidelná slovesa	56
23. Perfektum se sein – zvláštnosti	58
24. Minulé časy modálních sloves	60
25. Pasivum (průběhové s werden)	62
26. Pasivum (stavové se sein)	64
27. Pasivum s modálními slovesy	66
28. Konjunktiv préterita	68
29. Plusquamperfektum	70
30. Konjunktiv plusquamperfekta	72
31. Budoucí čas	74
32. Sein/haben + Infinitiv s zu	76
33. Partizip I a Partizip II	78
34. Participiální konstrukce	80
35. Participiální konstrukce s zu	82

36. Rekové sloves	84
37. Verbonominální vazby	86
38. Konjunktivy	88
Test 1	90
Část 2 Substantiva / Adjektiva / Zájmena	91
39. Člen substantiv	92
40. Člen substantiv podle tvaru I	94
41. Člen substantiv podle tvaru II	96
42. Člen substantiv podle významu	98
43. Plurál substantiv 1	100
44. Plurál substantiv 2	102
45. Skloňování substantiv s určitým členem	104
46. Skloňování substantiv s neurčitým členem	106
47. N-skloňování substantiv (maskulin)	108
48. Skloňování adjektiv po určitém členu	110
49. Skloňování adjektiv po neurčitém členu	112
50. Skloňování adjektiv bez členu	114
51. Stupňování adjektiv	116
52. Zpodstatnělá adjektiva	118
53. Názvy zemí a obyvatel	120
54. Užívání členu	122
55. Substantiva používaná bez členu	124
56. Osobní zájmena	126
57. Přivlastňovací zájmena	128
58. Ukazovací zájmena	130
59. Neurčitá zájmena	132
60. Vztažná zájmena	134
61. Neurčité zájmeno man	136
62. Zájmeno es	138
Test 2	140
Část 3 Předložky	141
63. Předložky se 3. pádem	142
64. Předložky se 4. pádem	144
65. Předložky se 3. a 4. pádem	146
66. Místní předložky	148
67. Předložky s časovými údaji	150
68. Předložky se 2. pádem	152
Test 3	154
Část 4 Číslovky / Příslowce / Modální částice / Zkratky	155
69. Základní číslovky	156
70. Řadové číslovky a data	158

71. Čtení číslovek	160
72. Příslovce	162
73. Zájmenná příslovce	164
74. Příslovce místa a směru	166
75. Modální částice	168
76. Zkratky	170
Test 4	172
Část 5 Věta hlavní / Věty vedlejší / Infinitiv / Interpunkce	173
77. Hlavní věta	174
78. Otázky	176
79. Spojky und, aber, oder, sondern, denn	178
80. Vícečlenné spojky	180
81. Spojková příslovce	182
82. Vedlejší věty – přehled	184
83. Vztažné věty	186
84. Věty se spojkou dass	188
85. Infinitiv s zu	190
86. Statt / ohne zu, časy v infinitivních konstrukcích	192
87. Spojka damit, konstrukce um – zu	194
88. Spojky weil, da, zumal	196
89. Časové věty	198
90. Spojky indem, obwohl, sodass, wie, als	200
91. Podmínkové věty	202
92. Přací, srovnávací a účinkové věty	204
93. Interpunkce	206
Test 5	208
Část 6 Negace / Tvoření slov / Výslovnost	209
94. Negace	210
95. Složená substantiva	212
96. Tvoření adjektiv a příslovcí	214
97. Tvoření sloves	216
98. Tvoření slov – zápor	218
99. Výslovnost 1	220
100. Výslovnost 2	222
Test 6	224
Řešení	225
Výsledky testů	257
Slovníček	259
Nepravidelná slovesa	305
Zdroje	309

Cvičení podle tematických oblastí

Alltagsleben 1.1, 1.2, 2.1, 3.2, 4.1, 6.4, 10.3, 13.1, 14.1, 15.1, 16.2, 19.2, 24.3, 25.1, 31.1, 36.1, 43.1.1, 46.1, 49.2, 56.3, 63.2, 66.1, 88.1

Autos und Verkehr 71.2.2, 82.1

Bekleidung 48.1

Bewerbung 7.1, 8.1, 15.2, 18.1, 20.2, 30.1, 36.2, 40.3, 47.3, 78.1

Familie 3.3, 8.2, 12.1, 57.1, 70.1.I, 89.3

Feiern (Weihnachten) 13.2, 24.1, 27.1, 62.1

Geschäftskorrespondenz 34.1, 76.2

Gesundheit 11.1, 81.1

In der Firma 2.4, 7.2, 12.3, 15.3, 16.1, 18.2, 19.1, 21.2, 23.3, 25.2, 26.1, 27.3, 28.5, 32.1, 43.3, 44.3, 49.3, 50.1, 52.1, 67.1, 70.1.III, 81.3, 86.2

Kochen, Gaststätte, Essen 2.2, 4.2, 40.2, 43.1.3, 53.1, 91.2

Kommunikation 27.2, 28.1, 28.2, 46.2, 54.1, 58.3, 59.2, 80.1, 86.1, 87.2

Körper 51.2, 61.1, 61.2

Lernen und studieren 6.1, 14.3, 17.1, 28.3, 32.3, 43.1.2, 44.1, 97.2

Natur 43.1.4, 51.6, 72.1

Partnerschaft und Freundschaft 4.3, 8.3, 12.2, 17.2, 20.1, 60.1

Politik und Nachrichten 38.2, 48.3

Präsentieren 14.2, 54.2, 79.4, 82.2, 84.2, 87.1, 88.3, 94.3

Redewendungen und Sprichwörter 3.4, 4.4, 5.2, 52.4, 72.2, 83.2

Sport 13.3, 70.1.II, 91.3

Telefonieren, Computer und Internet 2.3, 6.2, 76.1, 81.2, 83.1, 97.3

Urlaub und Reisen 21.1, 22.1, 24.2, 43.2, 44.2, 85.2

Wegbeschreibung 6.3

Wetter 33.1

Wirtschaftsdeutsch 17.3, 19.3, 23.2, 33.3, 35.1, 83.3, 90.1

Wohnen 71.2.1

Symbyly používané v této učebnici

- ▶ odkazuje na související kapitoly
- „BUBLINA“ v bublinách jsou mnemotechnické pomůcky, tipy, zjednodušená pravidla
- ▭ upozorňuje na rámcovou konstrukci (postavení částí přísudku v hlavní větě) ▶ 77
- označuje maskulina (der), pro názornost viz obr. ▶ 40
- označuje neutra (das), pro názornost viz obr. ▶ 40
- △ označuje feminina (die), pro názornost viz obr. ▶ 40
- ∞ označuje plurál
- ☞ označuje dialog

Z důvodu úspory místa či pro lepší přehlednost je někdy u časování sloves u 3. osoby jednotného čísla uvedeno místo *er/sie/es* pouze zájmeno *er*.

Latinské výrazy a jejich české ekvivalenty

- A* – akuzativ – 4. pád
- adjektivum – přídavné jméno
- aktivum – činný rod
- D* – dativ – 3. pád
- femininum – podstatné jméno ženského rodu
- G* – genitiv – 2. pád
- imperativ – rozkazovací způsob
- maskulinum – podstatné jméno mužského rodu
- N* – nominativ – 1. pád
- negace – zápor
- neutrum – podstatné jméno středního rodu
- participiální konstrukce – přívlastková konstrukce
- participium – přičestí
- pasivum – trpný rod
- perfektum – jeden ze dvou minulých časů (složený)
- plurál – množné číslo
- plusquamperfektum – předminulý čas
- préteritum – jeden ze dvou minulých časů (jednoslovný)
- singulár – jednotné číslo
- substantivum – podstatné jméno

O autorce

Mgr. Iva Michňová, Ph.D.

Vystudovala FF UK (obory překladatelství tlumočnictví – němčina; italština). V současnosti vyučuje na Vysoké škole ekonomické v Praze. Vede kurzy zaměřené na odborný hospodářský jazyk, odborný překlad a komunikační dovednosti. Je autorkou knih *Business Deutsch, Společenská konverzace v němčině, Deutsch im Beruf 1, Němčina – rétorika, prezentace, komunikace, Němčina Business Deutsch, Moderní německá konverzace, Němčina: moderní konverzace* a *Němčina – 100 tipů a nápadů pro atraktivní výuku*. (Grada Publishing 2006, 2007, 2008, 2011, 2014, 2016, 2017, 2019). Věnuje se překladu odborné a populárně-naučné literatury a divadelních her.

Kontakt: michnova@vse.cz

O ilustrátorce

Ing. Romana Riba-Rollingerová

Pochází z Poděbrad, od roku 1996 žije v jižní Francii. Vystudovala Fakultu architektury (ČVUT Praha) a psychografologii (Educatel, Francie). Architektka, ilustrátorka a spisovatelka. Publikovala čtyři romány: *Veškerá podobnost a jiné kotrmelce* (Ostrov 2001), *Všechno, co svrbí, jednou svrbět přestane* (Carpe Diem 2007), *Ke Gogolovi a zpátky* (Carpe Diem 2019), *Belvédère* (La P'tite Héléne Editions 2018). Píše, tvoří a překládá pro mezinárodní kulturní asociaci Sunset Agence Internationale, propagující francouzsko-českou spolupráci.

Předmluva

Milé čtenářky a milí čtenáři,

existuje spousta učebnic gramatiky a mě těší, že vás zaujala právě ta moje. Napsala jsem ji zejména pro ty, kdo se německy už učí nebo dříve učili a potřebují si relativně stručně zopakovat nebo doplnit některé znalosti gramatiky. Cvičení s klíčem a slovníček se slovní zásobou obsaženou v učebnici umožňují samostudium. Učebnice se však dá využít i v jazykových kurzech, většina cvičení je z hlediska slovní zásoby monotematická (seznam témat a odkazy na příslušná cvičení najdete na s. 8), ať už se jedná o souvislé texty, či jednotlivé věty, a je proto možné navázat na dané téma konverzací.

Mým cílem bylo vysvětlit principy německé gramatiky přehledně a jasně bez přílišných podrobností či výjimek. Pozornost věnuji i tomu, v čem ti, kdo se učí německy, často chybují (například čtení číslovek ► 71 či výslovnost ► 99, 100).

Kniha je rozdělena do 100 kapitol v šesti částech, každá kapitola tvoří dvoustranu učebnice: vlevo je výklad, vpravo cvičení. Ve výkladu je vždy co nejvíce příkladů, aby bylo zřejmé, které výrazy spadají do daných gramatických kategorií (například slovesa se změnou samohlásky v přítomném čase ► 4), případně aby bylo možné s těmito příklady dále pracovat v jazykových kurzech a dané pravidlo si tak ještě lépe osvojit.

Vedle českých gramatických pojmů (např. podstatná jména rodu mužského nebo množné číslo) používám ve výkladu i latinské gramatické pojmy (např. maskulina nebo plural). Vedly mě k tomu dva důvody: jednak úspora místa a větší přehlednost, protože výrazy v latině bývají kratší než v češtině, ale hlavně se tak čtenář dozví, jak zní daný pojem v němčině (das Maskulinum, der Plural). Seznam latinských výrazů a jejich českých ekvivalentů najdete na s. 9.

Za každou částí učebnice je test, který si můžete vyplnit nejen po dokončení příslušné části, ale i před začátkem učení, abyste zjistili, v čem máte nedostatky. U každé testové otázky je v řešení uvedeno číslo kapitoly, která se věnuje danému gramatickému jevu.

Učebnici ještě doplňuje slovníček se slovní zásobou, která není přeložená ve výkladu, a seznam nepravidelných sloves. Slovní zásoba pro úroveň B1 je vyznačena barevně.

Přeji vám, aby vás němčina bavila a aby vám tato knížka její učení usnadnila.

Iva Lichnerová

Část 1

SLOVESA

Slovesa jsou základem věty. Při časování sloves rozlišujeme:

- **osobu:** 1., 2., 3.
- **číslo:** jednotné
množné
- **čas:** přítomný ▶ 2, 3, 4
minulý – préteritum ▶ 13, perfektum ▶ 14
budoucí ▶ 31
předminulý ▶ 29
předbudoucí ▶ 31
- **způsob:** oznamovací
rozkazovací ▶ 12
konjunktiv ▶ 28, 30, 38
- **rod:** činný
trpný průběhové pasivum ▶ 25
stavové pasivum ▶ 26
- **Podle funkce ve větě dělíme slovesa na:** pomocná ▶ 1, 5
modální ▶ 9, 10, 11
plnovýznamová
- **U plnovýznamových sloves rozlišujeme:** pravidelná ▶ 2, 3, 13, 14
nepravidelná ▶ 16–20
zvrtná ▶ 8
odlučitelná ▶ 6
neodlučitelná ▶ 7
v minulosti s haben
v minulosti se sein ▶ 21, 22, 23
- Modální slovesa někdy nahrazujeme spojením **sein, haben + Infinitiv + zu** ▶ 32
- Ze sloves se tvoří **příčestí přítomné a minulé** ▶ 33
- Z **příčestí** se tvoří **konstrukce** ▶ 34, konstrukce mohou být **s zu** ▶ 35
- Slovesa se pojí **s předložkami** ▶ 36
- Slovesa tvoří ustálená spojení **se substantivy** ▶ 37

1. Slovesa haben a sein – přítomný čas

V němčině jsou **tři pomocná slovesa (Hilfsverben)**. Používají se buď ve svém vlastním významu (**haben** – mít, **sein** – být, **werden** – stát se ► 5), nebo k tvoření složených časů.

1. haben = mít, vlastnit

1. ich habe	1. wir haben
2. du hast	2. ihr habt
3. er/sie/es hat	3. sie/Sie haben

1. Ich **habe** viel Arbeit. *Mám moc práce.*
2. **Hast** du heute Zeit? *Máš dnes čas?*
3. Er **hat** eine nette Frau. *Má milou ženu.*

1. Wir **haben** es eilig. *Máme naspěch.*
2. **Habt** ihr Angst? *Máte strach?*
3. Sie **haben** viel Geld. *Mají hodně peněz.*

Jako pomocné sloveso se haben používá:

- v **perfektu** (► 14):

Das **habe** ich nicht gesagt. *To jsem neřekla.*

S **infinitivem** s zu vyjadřuje nutnost nebo možnost (► 32).

Ich **habe** noch etwas **zu** erledigen. *Ještě musím něco zařídit.*

2. sein = být

1. ich bin	1. wir sind
2. du bist	2. ihr seid
3. er/sie/es ist	3. sie/Sie sind

1. Ich **bin** müde. *Jsem unavená.*
2. Wie alt **bist** du? *Jak jsi starý? (Kolik ti je?)*
3. Sie **ist** noch nicht hier. *Ještě tu není.*

1. Wir **sind** im Urlaub. *Jsme na dovolené.*
2. **Seid** ihr hier zufrieden? *Jste tu spokojeni?*
3. Woher **sind** Sie? *Odkud jste?*

Jako pomocné sloveso se sein používá:

- v **perfektu** (► 14):

Wir **sind** nach Prag gefahren. *Jeli jsme do Prahy.*

- ve **stavovém pasivu** (► 26):

Alles **ist** schon erledigt. *Všechno už je zařízené.*

S **infinitivem** s zu vyjadřuje nutnost nebo možnost (► 32).

Das **ist** noch **zu** klären. *To je ještě třeba vyjasnit.*

1.1 Doplňte haben nebo sein ve správném tvaru:

Ich _____ Jan. Es _____ Freitag. Das Wetter
schlecht. Es _____ kalt. Ich _____ zu Hause. Ich
jetzt allein, aber ich _____ eine Frau und zwei Kinder. Meine
Frau _____ weg. Sie _____ wenig Zeit. Sie _____ im
Büro und sie _____ viel Arbeit. Auch meine Kinder _____
weg. Die Kinder _____ in der Schule. Sie _____ Unterricht.
Ich _____ krank. Ich _____ Fieber. Ich _____ auch
Hunger. Im Kühlschrank _____ wir kein Essen. Es _____
auch nichts zum Trinken da. Der Kühlschrank _____ leer.
Ich _____ Pech!

1.2 a) Doplňte haben nebo sein ve správném tvaru a odpovězte podle nápovědy v závorce:

Wie *ist* Ihr Name? (Eva) – *Mein Name ist Eva.*

1. Woher _____ Sie? (aus Tschechien) – Ich _____
2. Was _____ Sie von Beruf? (noch Studentin) – Ich _____
3. _____ Sie Geschwister? (eine Schwester) – Ich _____
4. Wie alt _____ Sie? (19 Jahre) – Ich _____
5. Wann _____ Sie Zeit? (am Wochenende) – Ich _____
6. _____ Sie verheiratet? (nein, ledig) – Nein, ich _____
7. _____ Sie ein Auto? (nein, nur ein Fahrrad) – Nein, ich _____
8. Was _____ Ihr Hobby? (Sport) – Mein Hobby _____
9. Wie _____ Ihre E-Mail-Adresse? (eva@volny.cz [čti: eva At-Zeichen volny Punkt cé cet])
– Meine E-Mail Adresse _____
10. Wie _____ Ihre Handynummer? (12 34 56) – Meine Handynummer _____
11. Was _____ Ihre Lieblingsfarbe? (Blau) – Meine Lieblingsfarbe _____

b) Převeďte otázky 1.–7. do tykáni:

1. Woher sind Sie? – Woher *bist du*?

1.3 Doplňte haben nebo sein do otázek a odpovědi:

1. Wer _____ das?	Das _____ mein Sohn.
2. Wo _____ du jetzt?	Ich _____ zu Hause.
3. Was _____ dein Problem?	Ich _____ kein Problem.
4. _____ ihr Lust auf Pizza?	Ja, wir _____ Lust auf Pizza.
5. Welcher Tag _____ heute?	Heute _____ Freitag.
6. _____ die Handtasche teuer?	Nein, sie _____ nicht teuer.
7. _____ Frau Klein Arbeit?	Nein, Frau Klein _____ schon in Rente.
8. Kinder, _____ ihr Hausaufgaben?	Ja, wir _____ viele Hausaufgaben.
9. Wie _____ heute das Wetter?	Das Wetter _____ heute schön.
10. Lisa, wo _____ dein Freund?	Ich _____ momentan keinen Freund.

2. Přítomný čas pravidelných sloves I

Plnovýznamová slovesa (Vollverben) dělíme na **pravidelná** a **nepravidelná**. Všechna mají v **přítomném čase** tyto koncovky.

v singuláru: 1. osoba: **-e**, 2. osoba: **-st**, 3. osoba: **-t**

v plurálu: 1. osoba: **-en**, 2. osoba: **-t**, 3. osoba: **-en**

Některá nepravidelná slovesa mají v přítomném čase **změnu samohlásky** (► 4), jiná (bleiben, bringen, denken, finden, fliegen, gehen, kennen, kommen, liegen, stehen) se **liší od pravidelných sloves až v minulém čase** (► 16–20).

1. Časování pravidelných sloves v přítomném čase: machen (dělat)

1. ich mache
2. du machst
3. er/sie/es macht

1. wir machen
2. ihr macht
3. sie/Sie machen

1. Ich **mache** im Mai das Abitur. *V květnu maturuji.*
2. Was **machst** du hier? *Co tu děláš?*
3. Es **macht** mir Spaß. *Baví mě to.*

1. So **machen** wir es hier nicht. *Tak to tu neděláme.*
2. Was **macht** ihr jetzt? *Co teď děláte?*
3. Sie **machen** eine große Karriere. *Dělají velkou kariéru.*

Příklady pravidelných sloves:

bauen, bewegen, brauchen, bremsen, buchen, danken, dauern, dienen, drehen, drucken, drücken, duschen, eilen, fehlen, feiern, folgen, fordern, fördern, fragen, frühstücken, fühlen, führen, genügen, glauben, grillen, gründen, hoffen, holen, hören, jobben, kämpfen, klappen, klicken, kochen, kriegen, lachen, leben, lernen, lieben, loben, löschen, malen, meinen, merken, mieten, packen, parken, pflegen, planen, reinigen, sagen, schenken, schicken, schimpfen, schmecken, sichern, sparen, stammen, stellen, stimmen, suchen, tanken, träumen, trennen, üben, wählen, wandern, wecken, winken, wohnen, wünschen, zeigen

Pravidelná jsou i slovesa končící na **-ieren**, např.: analysieren, studieren (perfektum ► 14).

2. Slovesa s kmenem končícím na **-t** nebo **-d**:

U těchto sloves se u 2. a 3. osoby singuláru a 2. osoby plurálu kvůli výslovnosti **vkládá -e-**.
arbeiten (pracovat): du arbeit**e**st, er arbeit**e**t, ihr arbeit**e**t

Příklady sloves s kmenem končícím na **-t** nebo **-d**:

-t- achten, antworten, beobachten, *bieten, *bitten, fürchten, heiraten, husten, kosten, leiten, leisten, mieten, retten, richten, schalten, starten, *streiten, testen, unterrichten, warten, zelten

-d- baden, enden, *finden, gründen, husten, landen, *leiden, melden, reden, *senden, schaden, *schneiden

* takto označená slovesa jsou nepravidelná

2.1 Dejte slovesa do správného tvaru:

Das bin ich

Ich _____ (kommen) aus Tschechien. Ich _____ (studieren) an der Universität Jura. Ich _____ (leben) in Prag. Ich _____ (wohnen) im Studentenwohnheim. In meiner Freizeit _____ (lernen) ich Deutsch in einem Deutschkurs. Ich _____ (finden) Deutsch schön. Im Kurs _____ (schreiben) wir Diktate und _____ (üben) Vokabeln. Die Lehrerin _____ (fragen) uns und wir _____ (antworten). Meine Hobbys: Ich _____ (spielen) gern am Computer, _____ (hören) Musik, _____ (treiben) Sport: _____ (joggen) im Park, _____ (gehen) schwimmen, _____ (spielen) Fußball. Ich _____ (kochen) gern. Ich _____ (lieben) nämlich gutes Essen.

2.2 Dejte slovesa do správného tvaru:

Was macht der Koch Oliver?

Er _____ (jobben) in einer Gaststätte. Die Gäste _____ (kriegen) von ihm Essen und Trinken. Er _____ (kochen) sehr gut. Im Sommer _____ (grillen) er auch. Und wie _____ (machen) er Schnitzel? Zuerst _____ (schneiden) er das Fleisch. Dann _____ (klopfen) er die Schnitzel und _____ (salzen) und _____ (pfeffern) sie. Danach _____ (wenden) er sie in Mehl, in Ei und in Semmelbrösel und backt sie im Fett aus. Er _____ (schälen) und _____ (kochen) auch die Kartoffeln. Zum Schluss _____ (garnieren) er die Kartoffeln mit Petersilie und _____ (servieren) das Schnitzel mit Zitrone. Oliver _____ (lieben) seinen Job.

2.3 Dejte slovesa do správného tvaru:

Was machst du mit deinem Handy?

1. _____ (telefonieren) du viel?	Ja, ich _____ viel.
2. _____ (gehen) du oft ins Internet?	Ja, ich _____ oft ins Internet.
3. _____ (simsen) du viel?	Ja, ich _____ viel.
4. _____ (machen) du Fotos?	Ja, ich _____ Fotos.
5. _____ (versenden) du E-Mails?	Ja, ich _____ E-Mails.
6. _____ (hören) du Musik?	Ja, ich _____ Musik.
7. _____ (spielen) du Handyspiele?	Ja, ich _____ Handyspiele.
8. _____ (verwenden) du das Navi?	Ja, ich _____ das Navi.

2.4 Dejte slovesa do správného tvaru:

Was macht ein Teamleiter

Ein Teamleiter _____ (führen) sein Team. Er _____ (organisieren) und _____ (planen) die Teambesprechungen. Hier _____ (fragen) er seine Kollegen: „Wie _____ (erreichen) ihr eure Ziele? Wie _____ (suchen) ihr neue Kunden?“ Er _____ (stellen) sich auch die Fragen: „Wie _____ (motivieren) du deine Kollegen? Wie _____ (finden) du ihre Stärken?“ Er _____ (diskutieren) viel mit seinen Mitarbeitern. Er _____ (sagen): „_____ (brauchen) ihr meine Hilfe?“ Er _____ (loben) die Mitarbeiter für gute Arbeit und er _____ (kritisieren) die Fehler.

3. Přítomný čas pravidelných sloves II

1. Slovesa s kmenem končícím na -m, -n + souhláska:

Když kmen končí na písmena **-m, -n**, před kterými je souhláska (kromě r, např. lernen – du lernst, warnen – du warnst), tak se u 2. a 3. osoby singuláru a 2. osoby plurálu **vkládá -e-**.

atmen (dýchat): du atmest, er atmet, ihr atmet

begegnen, öffnen, ordnen, rechnen, regnen, zeichnen

2. Slovesa končící na -eln:

U těchto sloves se v 1. osobě singuláru **vypouští -e-**.

sammeln (sbírat): ich sammle

angeln, bügeln, bummeln, googeln, handeln, jubeln, kegeln, klingeln, lächeln, murmeln, pinkeln, segeln, streicheln, wechseln, zweifeln

3. Slovesa s kmenem končícím na -s, -ss, -ß, -z nebo -x:

U těchto sloves je ve 2. osobě singuláru **jen -t** (místo -st).

-s- *lesen – du liest (► 4), reisen – du reist

-ss- hassen – du hasst, *lassen – du lässt (► 4), passen – du passt, *vergessen – du vergisst (► 4), vermissen – du vermisst

-ß- *beißen – du beißt, *heißen – du heißt, *gießen – du gießt, grüßen – du grüßt, *reißen – du reißt, *schießen – du schießt, *schließen – du schließt, *schmeißen – du schmeißt, *stoßen – du stößt (► 4)

-z- heizen – du heizt, putzen – du putzt, *salzen – du salzt, schätzen – du schätzt, schützen – du schützt, setzen – du setzt, *sitzen – du sitzt, schwitzen – du schwitzt, stützen – du stützt, tanzen – du tanzt

-x- boxen – du boxt, faxen – du faxt, mixen – du mixt

* takto označená slovesa jsou nepravidelná

3.1 Doplňte sloveso z předchozí věty do otázky:

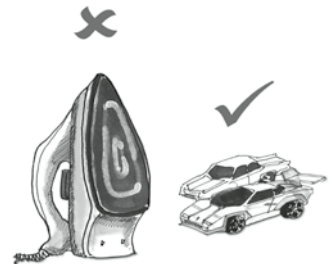
Ich tanze gern. *Tanzst* du auch gern?

1. Ich sitze in der letzten Bank. Wo _____ du?
2. Ich heiße Iva. Wie _____ du?
3. Im Ausland vermisse ich immer meine Familie. Wen _____ du?
4. Ich reise im Sommer nach Deutschland. Wohin _____ du?
5. Ich schätze sie auf 20. (Ich meine, sie ist 20 Jahre alt.) Wie alt _____ du sie?
6. Unsere Wohnung ist schmutzig. Ich putze das Bad. Was _____ du?
7. Ich lese jetzt einen Roman von Kafka. Was _____ du?
8. Ich schwitze vor jeder Prüfung. _____ du auch?
9. Ich vergesse oft Schlüssel. Was _____ du?

3.2 Doplňte slovesa ve správném tvaru:

Was machst du so in deiner Freizeit?

Ich _____ (sammeln) kleine Automodelle. Ich _____ (machen) auch Hausarbeiten und _____ (basteln) gern, aber ich _____ (bügeln) nicht. Am Wochenende _____ (bummeln) ich gern durch die Stadt.

3.3 Doplňte slovesa ve správném tvaru:

Meine Familie

1. Meine Mutter _____ (arbeiten) als Sekretärin. Sie _____ (sitzen) im Büro, _____ (telefonieren) und _____ (schreiben) E-Mails. In ihrer Freizeit _____ (wandern) sie gern in den Bergen. Sie _____ (pflegen) auch unseren Garten. Das _____ (kosten) viel Zeit.
2. Mein Vater ist IT-Techniker von Beruf. Er _____ (installieren) Programme, _____ (testen) die Software oder _____ (reparieren) Computer. Er _____ (reisen) gern.
3. Ich habe auch zwei Geschwister. Meine Schwester _____ (gehen) noch zur Schule. Sie _____ (zeichnen) gern und _____ (spielen) Klavier. Mein Bruder _____ (studieren) nicht mehr. Er _____ (suchen) jetzt Arbeit. Er _____ (treiben) viel Sport und _____ (trainieren) jeden Tag.

3.4 Doplňte slovesa do rčení a přeložte:

Ist es so?

1. Wenn sich eine Tür _____ (schließen), _____ (öffnen) sich eine andere.
2. Man _____ (beißen) nicht in die Hand, die einen _____ (füttern).
3. Wer billig _____ (kaufen), _____ (zahlen) zweimal.
4. Wer _____ (suchen), der _____ (finden).
5. Wer _____ (rasten), der _____ (rosten).
6. Der Teufel _____ (stecken) im Detail.

4. Slovesa se změnou samohlásky

Některá slovesa mají ve 2. a 3. osobě singuláru změnu samohlásky. Všechna tato slovesa jsou **nepravidelná** (► 16–20).

1. Slovesa se změnou a → ä ve 2. a 3. osobě singuláru

fahren (jet): du fährst, er fährt

1. Ich **fahre** nach Prag. *Jedu do Prahy.*
2. Wohin **fährst** du? *Kam jedeš?*
3. Wann **fährt** der nächste Zug? *Kdy jede další vlak?*

Nejběžnější slovesa se změnou a → ä ve 2. a 3. osobě singuláru:

braten – du brätst, er brät	laden – du lädst	schlagen – du schlägst
fallen – du fällst	lassen – du lässt	tragen – du trägst
fangen – du fängst	laufen – du läufst	wachsen – du wächst
graben – du gräbst	raten – du rätst, er rät	waschen – du wäschst
halten – du hältst, er hält	schlafen – du schläfst	

- V rozkazovacím způsobu se **a** nepřehlasuje (► 12).

2. Sloveso se změnou o → ö ve 2. a 3. osobě singuláru:

stoßen (narazit) – du stößt, er stößt

3. Slovesa se změnou e → i(e) ve 2. a 3. osobě singuláru:

geben (dávat): du gibst, er gibt

1. Ich **gebe** dir Recht. *Dávám ti za pravdu.*
2. **Gibst** du mir noch eine Chance? *Dáš mi ještě šanci?*
3. Was **gibt** es im Fernsehen? *Co je (dávají) v televizi?* (► 62)

es gibt (+ 4. pád) – existovat, být k dispozici, vyskytovat se
Wo gibt es hier einen Bahnhof? – *Kde je tu nádraží?*

Nejběžnější slovesa se změnou e → i(e) ve 2. a 3. osobě singuláru:

befehlen – er befiehlt	helfen – er hilft	treffen – er trifft
brechen – er bricht	lesen – er liest	treten – er tritt
empfehlen – er empfiehlt	nehmen – er nimmt	verbergen – er verbirgt
essen – er isst	sehen – er sieht	verderben – er verderbt
fressen – er frisst	sprechen – er spricht	vergessen – er vergisst
gelten – er gilt	stehlen – er stiehlt	werben – er wirbt
geschehen – es geschieht	sterben – er stirbt	werfen – er wirft

- V rozkazovacím způsobu změna na **i(e)** zůstává (► 12).

Slovesa **befehlen** a **empfehlen** nejsou odvozena od fehlen (fehlen – er fehlt).